

PANKKIBAROMETRI I/2020

HUOM! Tämä barometri on kerätty ja kirjoitettu ennen koronapandemian puhkeamista.

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet	3
2 Yritykset	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin I/2020 saatiin yhteensä 57 kpl vastauksia, joista 32 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 25 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely I/2020 tehtiin helmi-maaliskuun vaihteessa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on alkuvuonna 2020 ollut jonkin verran viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa. Odotukset lainanottohalukkuudesta ovat kokonaisuutena nekin paranemassa. Oman asunnon hankintaa varten otettujen luottojen lisäksi myös asunnon remontointiin ja jopa kulutustavaroiden hankintaan otettavien lainojen kysynnän arvioidaan kasvavan. Muuta toimintaa varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan vähenevän.

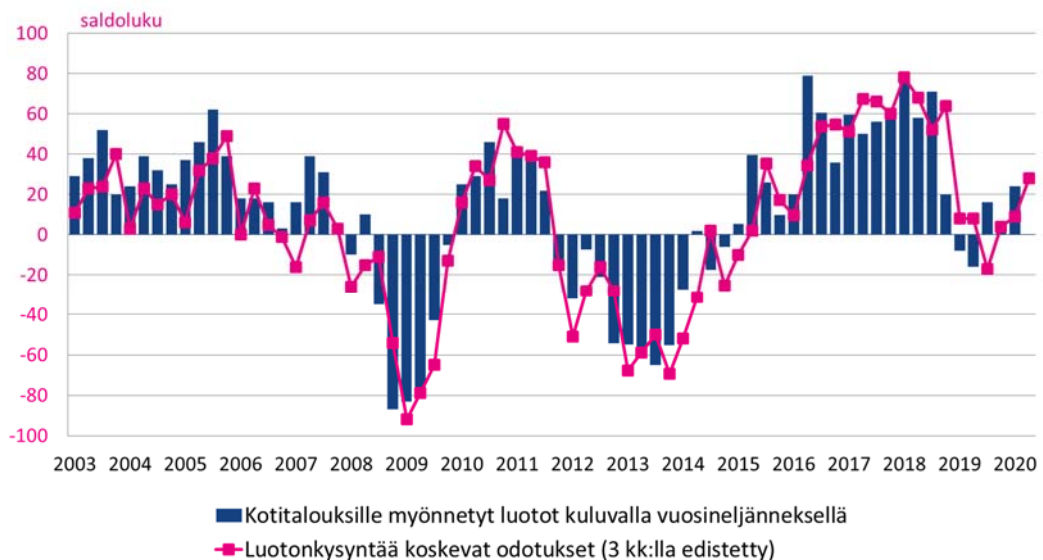
Edellisten barometrien ennakoima heikentyminen yritysten luotonkysynnässä ei näytä vieläkään toteutuneen. Alkuvuoden 2020 aikana luottoja on myönnetty edelleen lievästi enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Sen sijaan tulevan kevään luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot ovat vieläkin alavireiset. Varsinkaan investointeihin ei edelleenkään näytä olevan lainanottohalukkuutta.

Kotitalouksien riskinottohalukkuus sijoittajina näyttää vankalta. Suorien osakesijoitusten ja osakerahastojen arvioidaan lisäävän vahvasti suosiotaan sijoituskohteina. Myös kiinteistösijoitusten suosiossa on lievää kasvua.

Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä selvästi enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku nousi 24 pisteeseen edellisen kyselyn 4 pisteestä. Nyt lähes puolet vastaajista arvioi luottoja myönnetyn enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Saldoluvun kehityksen suunta tuntuu löytyneen, kun se oli kolmatta kertaa perättäin positiivinen. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+17) ylitettiin. Myös odotukset kotitalouksien lähiajan luotonkysynnästä ovat hyvässä nosteessa. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi 28 pisteeseen.

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

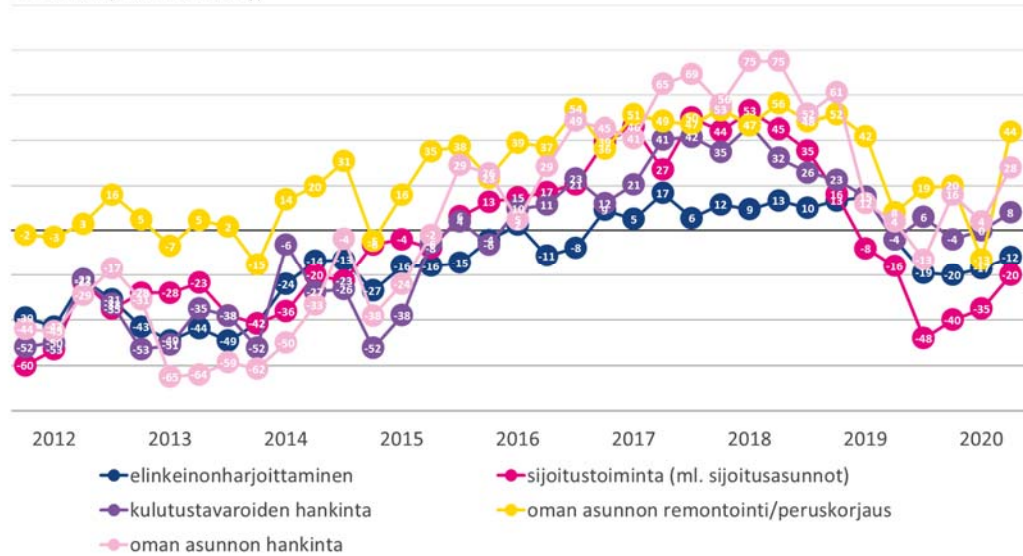

¹ Vuosien 1997–2020 keskiarvo.

Luottoja odotetaan kysyttävän keväällä 2020 aiempaa enemmän oman asunnon remontoitua varten (kuvio 2.). Sen saldoluku nousi edellisen kyselyn miinukselta peräti 44:ään. Myös asuntojen ja kulutustavaroiden hankintaan otettavien lainojen kysynnän arvioidaan kasvavan. Se sijaan kotitalouksien elinkeinonharjoittamiseen ja sijoitustoimintaan otettavien lainojen luotonkysynnän saldoluviut ovat edelleen negatiivisia, eli niiden kysynnän odotetaan edelleen supistuvan viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

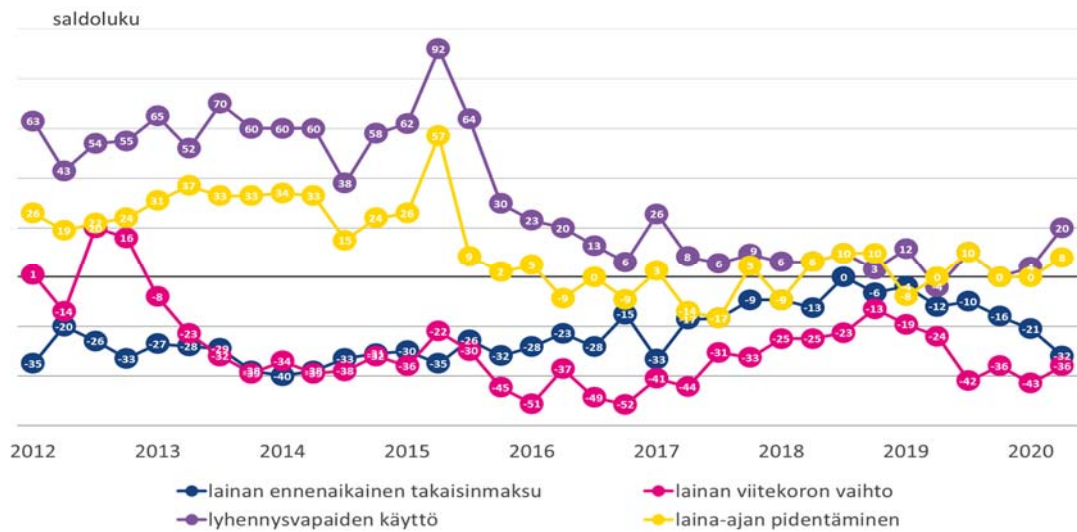
Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

saldoluku (3 kk:lla edistetty)

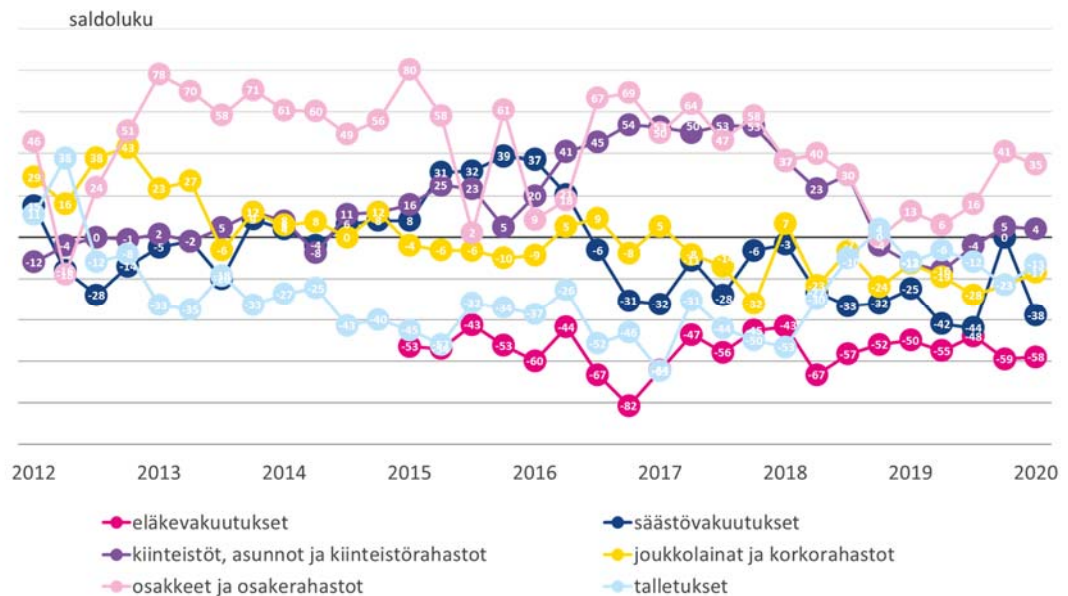
Joustomahdollisuuksista lyhennysvapaiden käyttö ja laina-ajan pidentäminen ovat lievästi paremmalla tasolla kuin vuotta aiemmin (kuvio 3.). Muiden lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien keskuudessa vähenee edelleen. Nykyisissä korko-oloissa tuntuukin luontevalta, että lainan viitekoron vaihdolle ei juuri ole tarvetta. Lainan enneaikaisen takaisinmaksun suosio näyttää myös heikolta.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista osakkeiden ja osakerahastojen suosion arvioidaan kasvavan vieläkin tällä hetkellä kotitalouksien keskuudessa, niiden saldoluku oli 35 pistettä (kuvio 4.). Kiinteistösijoitusten saldoluku oli sekin lievästi plussalla, neljässä pisteessä. Talletusten sekä joukkolainojen ja korkorahastojen suosiot ovat painumassa edelleen. Eläkevakuutusten kysyntä on ollut erittäin laimeaa koko sen ajan, kun niistä on erikseen kysytty. Säästövakuutusten suosion laskun arvioitiin hetkellisesti pysähtyneen viime barometrissa, mutta nyt palattiin takaisin heikomman kysynnän arviointiin.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

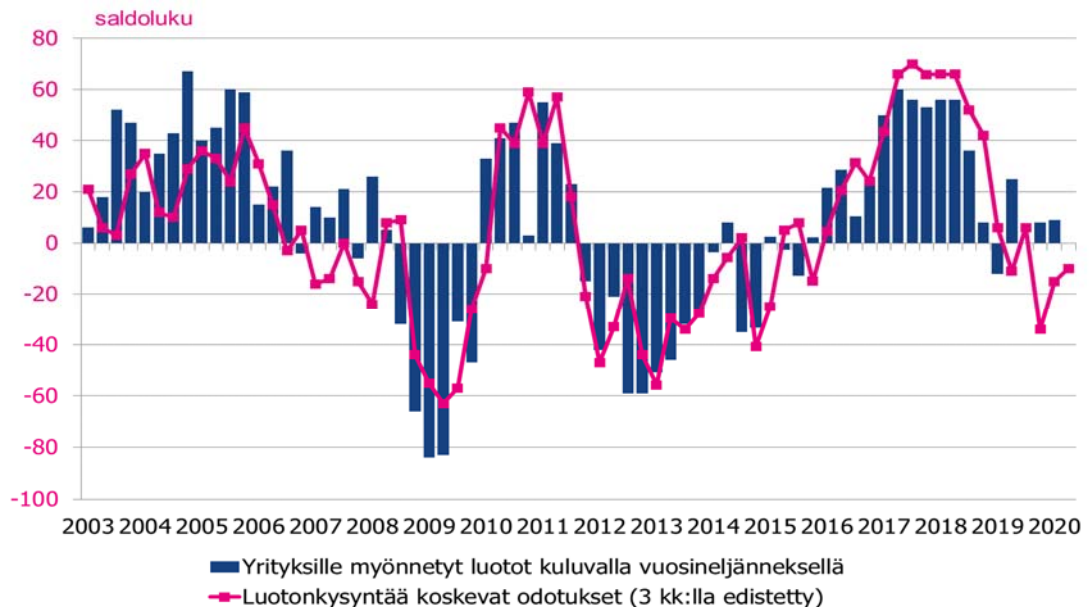

Yritykset

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty luottoja lievästi viime vuoden alkuvuotta enemmän. Saldoluku nousi yhden pisteen 9 pisteeseen (kuvio 5.). Pessimistiset odotukset kysynnän heikentymisestä eivät siis onneksi näytä toteutuneen. Saldoluku jäi silti edelleen pitkän ajan keskiarvonsa (14)² alle.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan kuitenkin vielä laskevan kevään 2020 aikana. Näkymät eivät ole yhtä synkät kuin edellisessä kyselyssä, sillä odotuksia kuvaava saldoluku nousi -10 pisteeseen edellisen kyselyn -15 pisteestä.

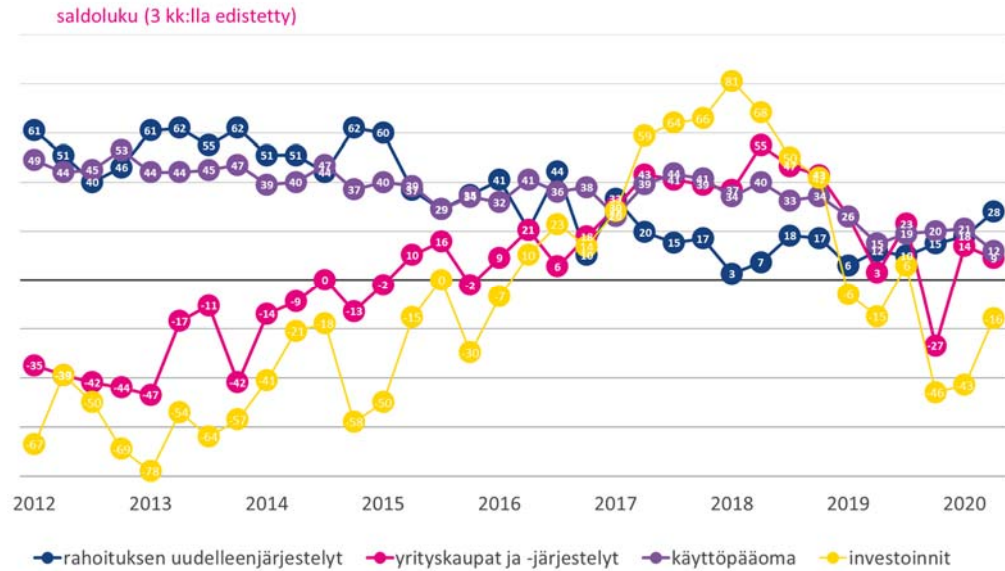
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Käyttöpääomaan, rahoituksen uudelleenjärjestelyihin sekä yrityskauppoihin ja yritysjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan kasvavan. Investointeihin käytettävien lainojen kysynnän sen sijaan nähdään alentuvan edelleen (kuvio 6.).

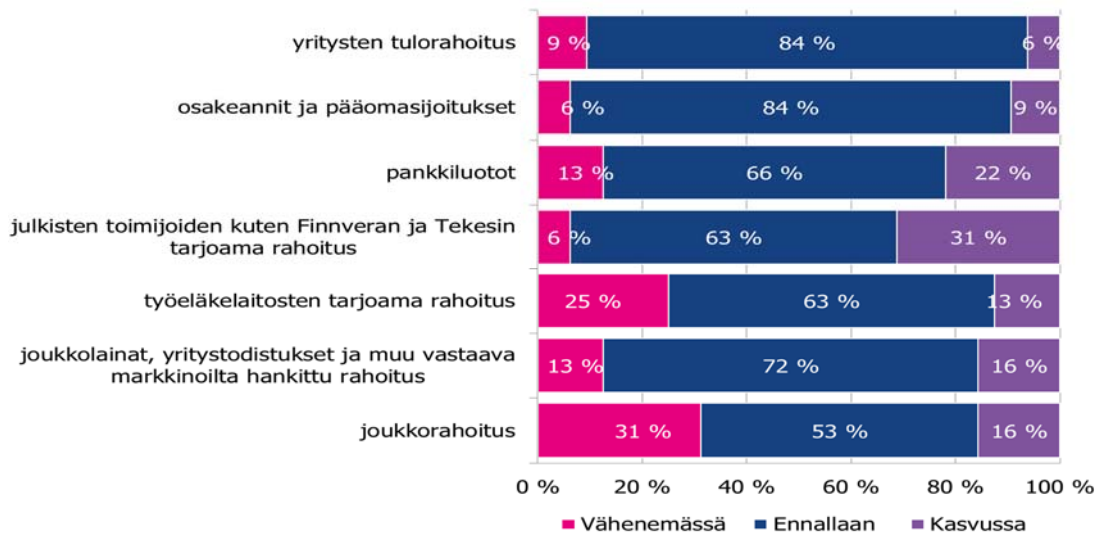
² Vuosien 1997–2020 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoitusmuodoista tällä hetkellä kasvavat erityisesti julkinen rahoitus sekä nyt ilahduttavasti myös pankkiluotot. Lievemmin kasvussa ovat markkinarahoitus ja osakeannit (kuvio 7.). Muiden rahoitusmuotojen käyttö on laskussa.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

